

Lgp. Peaminister Jüri Ratas,

Lgp. Kultuuriminister Tõnis Lukas

Lgp. Välisminister Urmas Reinsalu

Lgp. Riigikogu esimees Henn Põlluaas

Lgp. Riigikogu kultuurikomisjoni esimees Aadu Must

(Kooskõlastatud)

2. september 2020

AVALDUS - PALVE

Lp. Peaminister hr. Jüri Ratas,

Eesti Kanada Kultuuripärandi Organisatsioon - EKKO / Estonian Canadian Heritage Organization (ECHO, registreeritud 31 jaanuari 2019) pöördub teie poole, et aitaksite säilitada ajaloolist Toronto Eesti Maja kui Eesti okupeerimise perioodi 1940-1991 eestluse ja maailmas Eesti riigi taastamise eest peetud vabadusvõitluse olulist keskust eestlaste omanduses, Eesti ühiskonna aktiivse keskuse ja eestluse mälu kohana maailmas.

Toronto Eesti Maja saatus on ohus.

Oleme uhked oma eesti juurte ja tagapõhja üle, hoides alles meie ühise keele ja kultuuri läbi vene okupatsiooni ajastu ja tunneme tänapäeval igati osa kõikide Eesti Vabariigi tegemistes. Tunneme uhkust Eesti saavutustest 1991 aastast saadik, olles riigina eeskujuks teistele oma leidlikkuse, kindluse ja tarkusega.

Et siinsetel eestlastel oleks ühine kodu, osteti meie enda ühiskonna kogutud rahadega 1960-date aastate alguses vana ajaloolise koolimaja, mis korrastati ja suurendati meie oma vabatahtlike tööjõuga nii, et oleks koht kus kokku saada ja eestlust alles hoida. Mida ei võeta arvesse uue hoone gruppi poolt on et meie ühiskonnas toimub osavõtu kasv. Seda trendi on selgelt näha meie ühiskonna taimelaval, Toronto Eesti Lasteaias, Toronto Eesti Täienduskoolis ja gaidide/skautide ridades. Huvi on ka kasvamas eesti keele õppe suhtes, sest on rohkem segaabielsid, kus mitte eesti keelt oskav pool soovib keelt õppida, et saaks meie ühiskonna tegevuses osaleda (rääkimata abikaasa ja tema perekonnast aru saada).

Siin Torontos on toimunud olukord, kus otsustavatel koosolekutel arvuliselt vähesed "blokk hääletajad" trumpavad ja nullivad oma häältearvuga suurema osa meie ühiskonna soove. Eestluse põlvkondi ühendava ja tulevikku kindlustava Toronto Eesti Maja müük on mõeldamatu, Eesti riigi eesmärgiks peaks olema eestluse tugevdamine, mitte eestluse nõrgendamine, mida võitlusajalooga kultuurimärgi - Toronto Eesti Maja müük igal juhul tähendaks.

Loodame, et ajaloo ja kultuuri märk saab Torontos eestlust edasi kanda, maailma ajaloole eestluse ja paguluse lugu jutustada, nagu Eesti Põhiseaduses kirjas, et tuleb säilitada ja edendada Eestit üle aegade. Koos meie disainiarhitekti Lembit Torki visiooni, ja teie abiga, plaanime kasutada Eesti tehnoloogiat ja ristkihtliimpuitu.

Chester Hill oli koht mis pakkus ühte parimat vaadet järvele ja linnale üle Don Valley oru. Uues osas, vana Chester koolimaja taga, kõige üleval oleks paviljon mis on mõeldud 'majakana', ehk 'laternina.' Ees otsas soovime ajaloolise maja tuua välja originaalhiilgusesse. See ilus hoone on nüüdseks eest

kaetud juurdeehitusega, mis sinna ehitati ligi 40 aastat tagasi. Vana koolimaja on muinsuskaitse all, nii et seda säilitada tuleb teha niikuinii ja riiklikud toetused abistavad finantseerimisega.

Võtsime inspiratsiooni Eestist kui otsustasime ehitada uue Toronto Eesti Maja puit-tehnoloogiaga. See on jätkusuutlik. Kasvab taas. Sellega saab luua väga kiiresti. Kontori ja konverentsikeskuse osa, mis on uus tagapoolne osa, pluss uued konstruktsioonid maja ees, oleksid liimpuidust postidest ja taladest.

Põhiideeks on aga rohkem inimesi, rohkem üürnike, rohkem ettevõtteid. Selline on visioon funktsioonidest, millised lisanduvad olemasolevatele mida on pakkunud Eesti Maja eestlastele Torontos. Samuti loodame tihedamat koostööd Eesti valitsuse ja ettevõtetega tugevdamaks Eesti kultuuri, majanduslikke ja diplomaatilisi huvisid ühes hoones ning suuremaid sidemeid eestlastega Kanadas. Näiteks uuentatud Eesti majas võiks asetseda Eesti Vabariigi konsulaatbüroo, Eesti Vabariigi kaubandusesinduse ruumid, Eesti kaupade kaupluse, Eesti kooli ruumid, raamatukogu, skautide ja gaidide ruumid, kooride ja teatri asupaigad, külaliste toad, kohvik, restoraan, jne.. Tuletame meelde, et Eesti Majas on korraldatud mitmeid Kanada riigi tähtsaid diplomaatilisi kohtumisi. Nii püsiks meie kauaaegne ühine kodu, täites kõiki meie ühiskonna vajadusi tulevikus eestluse alles hoidmiseks.

Teeme Eesti valitsusele ettepaneku Toronto Eesti Maja uuendamise kulutused kanda, planeerida need eelarvesse. Materiaalne kulu võrreldes tohutu praktilise kasuga ja maailmas kultuuririkkuse säilitamise - elavdamise kaasaaitamisel on mõõtmatu, see käib üleilmse kultuuri saavutuste ritta.

Palume lugeda ülalesitatud avara mõistmisega, sest lobitöö ühiskonna soovide vastu on olnud tõhus ja võibolla isegi Teieni juba jõudnud.

Suurima lugupidamisega,

Allan Meusi

Toronto Eesti Selts, juhatus liige

Eesti Kanada Kultuuripärandi Organisatsioon, asutajaliige